

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 9 november 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 53.416/II/PN
NB

Betreft: gebruik van Engels op sociale mediakanalen van de gemeente Ninove

In zitting van 5 november 2021 onderzocht de Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een vraag om advies betreffende gebruik van Engels op sociale mediakanalen van de gemeente Ninove .

In een e-mail van 13 oktober 2021 stelde een medewerker van de Staf Welzijn (Team integratie) de volgende vraag:

“Vanuit onze communicatiedienst is de vraag gekomen wat de voorschriften zijn rond het gebruik van Engelse termen op onze sociale media.

Een voorbeeld hierbij is de opkomst van TikTok die is altijd in het Engels. Kan dat zomaar?

Tot slot: heeft het al dan niet erkend zijn als een toeristisch centrum een effect op het gebruik van andere talen via de officiële communicatiekanalen van de stad? (<https://www.vlaanderen.be/taalwetwijzer/mag-de-overheid-een-toeristische-brochure-in-meerdere-talen-opstellen>).”

*
* *

Berichten die op sociale media worden geplaatst zijn hoofdzakelijk berichten en mededelingen in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Luidens artikel 11, § 1, eerste lid SWT stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het homogeen Nederlands taalgebied, zoals de gemeente Ninove, berichten en mededelingen aan het publiek in het Nederlands.

De gemeente Ninove moet haar berichten dus in het Nederlands stellen. De mededelingen en berichten fungeren als een digitale versie van hun normale activiteiten. Deze mededelingen en berichten moeten aldus op dezelfde manier behandeld worden als ware zij een analoge versie.

Het is mogelijk dat de pagina van de gemeente Ninove op sociale media (twitter, facebook, ...) wordt vermeld of rechtstreeks wordt aangesproken in het bericht van een particulier. In dit geval dient er te worden gesproken van een betrekking met een particulier in de zin van artikel 12 SWT, er vindt immers een geïndividualiseerd contact plaats. De gemeente Ninove dient zich dan eveneens tot de particulier in het Nederlands te richten. De gemeente Ninove heeft wel onverminderd de mogelijkheid om aan particulieren, die gevestigd zijn in een ander taalgebied, te antwoorden in de taal waarvan de betrokkenen zich bediend hebben (hoffelijkheidsbeginsel). De VCT merkt op dat de uitzondering in de laatste zin niet tot gevolg mag hebben dat belangrijke informatie van algemeen belang niet in het Nederlands beschikbaar wordt gesteld. Met andere woorden, de loutere vermelding van een particulier sluit niet uit dat de informatie toch een mededeling betreft in de zin van de SWT, dit om misbruik van voormelde uitzondering uit te sluiten.

Het is op sociale media ook mogelijk om berichten te delen, met andere woorden de gemeente kan een bericht dat door een derde, een particulier of zelfs een andere administratie werd geplaatst, ook op haar eigen account delen, zodat dit bericht ook zichtbaar is voor al haar eigen volgers. De gemeente blijft ook voor deze gedeelde berichten onderworpen aan de SWT. Krachtens artikel 11, § 1, eerste lid SWT dienen plaatselijke diensten die in het Nederlands homogeen taalgebied gevestigd zijn alles wat als een “bericht en mededeling aan het publiek” kan worden beschouwd in het Nederlands te publiceren. Voor de pagina van de gemeente Ninove betekent dit concreet dat alle gedeelde berichten in het Nederlands gesteld dienen te worden. Desnoods moet de gemeente een anderstalig bericht van een derde zelf vertalen naar het Nederlands. De gemeente kan immers niet een derde, die recht heeft op vrije taalgebruik, inroepen als verantwoording voor een overtreding van de SWT.

Dit betekent echter niet dat de gemeente verplicht is om de volledige inhoud te vertalen, het betreft enkel de tekst van het gedeelde bericht zelf. Indien er bijvoorbeeld een bijlage wordt gedeeld, moet niet de inhoud van de bijlage zelf worden vertaald, in zoverre echter die bijlage niet afkomstig is van een andere overheid en/of de inhoud ervan het algemeen belang niet aangaat.

De VCT heeft meermaals geoordeeld dat het gebruik van een merk- of productnaam in een andere taal dan de bestuursta(a)l(en) is toegestaan voor zover de aankondiging of het bericht zelf is gesteld overeenkomstig de SWT (VCT-adviezen nrs. 27.222 van 29 augustus 1996; 28.263/A/E/H/P/T van 27 februari 1997; 35.019 van 25 maart 2004; 43.074 van 9 december 2011; 44.011 van 9 november 2012 en 46.003 van 16 mei 2014).

In haar advies nr. 43.074 van 9 december 2011 diende de VCT bijvoorbeeld te oordelen over de conformiteit met de SWT van campagneaffiches die deels in het Engels zijn gesteld (“*I bob you, Wie je graag ziet. Breng je veilig thuis*”; “*Boe! Met de moter. Laat je niet verrassen. Go for Zero!*”) en briefkaarten met aan de achterkant een Nederlandstalige tekst, maar aan de voorzijde Engelstalige slogans (“*Go for Zero!*”: “*Easy Rider*”, “*Queen of the Road*” en “*Superzero*”). De VCT heeft toen geoordeeld dat de affiches en briefkaarten in de eerste plaats gesteld zijn in het Nederlands. De Engelstalige slogans zijn geen vertaling van de Nederlandse tekst maar een uitdrukking of leus om de boodschap te benadrukken. De VCT oordeelde toen

dat het gebruik van Engelstalige slogans niet als een overtreding van de SWT beschouwd kan worden.

Naar analogie kan de gemeente Ninove Engelstalige slogans of hashtags gebruiken op haar sociale media kanalen op voorwaarde dat het bericht of de aankondiging zelf gesteld is in het Nederlands.

Artikel 11, § 3 SWT bepaalt dat de gemeenteraden van de toeristische centra mogen beslissen dat de berichten en mededelingen die voor de toeristen bestemd zijn, ten minste in drie talen worden gesteld en dat zij binnen acht dagen de inhoud van hun beraadslagingen mededelen aan de VCT. Deze bepaling is een uitzonderingsbepaling op de algemene regel dat berichten bestemd voor het publiek in de streektaal worden gesteld.

Aan deze mogelijkheid van artikel 11, § 3, SWT, heeft de wetgever een dubbele vormvoorwaarde verbonden: de gemeenteraad moet enerzijds een beslissing nemen dat de berichten die bestemd zijn voor de toeristen tenminste in drie talen (waarmee de drie landstalen Nederlands, Frans en Duits, met voorrang voor de streektaal, worden bedoeld) worden gesteld, anderzijds moet de inhoud van de beslissing binnen de acht dagen aan de VCT worden meegedeeld.

In dit verband dient eveneens te worden opgemerkt dat de gemeente die tot vermelde beslissing overgaat reeds dient te beschikken over een erkenning als toeristisch centrum. Deze erkenning kan worden verleend door de daartoe bevoegde overheden (bv.: FOD Economie, Toerisme Vlaanderen,...). Het komt niet aan de VCT toe een gemeente als toeristisch centrum te erkennen. Zij gaat bij ontvangst van de beraadslaging van de gemeente na of deze wel aantoont dat zij als toeristisch centrum is erkend en derhalve toepassing kan maken van artikel 11, § 3, SWT. In ontkennend geval wijst de VCT de gemeente erop dat deze voorafgaande erkenning als toeristisch centrum onontbeerlijk is om van de mogelijkheid voorzien in artikel 11, § 3, SWT, gebruik te kunnen maken.

De gemeente Ninove zal louter en alleen wanneer is voldaan aan bovenstaande voorwaarden haar berichten op sociale media kunnen stellen in het Engels. Hierbij moet rekening worden gehouden dat deze berichten specifiek gericht moeten zijn aan toeristen en dat deze berichten tevens gesteld moeten zijn in het Nederlands, het Frans en het Duits naast het Engels – met voorrang voor het Nederlands.